

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Berezovschi Adrian în numele bănuțiilor Agheev Dmitri și Vasilevschi Nadejda, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2017 și a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 mai 2017,

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 22.02.2017-24.05.2017
2. *instanța de recurs:* 24.06.2017 - 04.10.2017

A C O N S T A T A T:

1. La data de 21 februarie 2017, avocatul Caldîba V. în numele părților vătămate Indricean L. și Indricean C., a înaintat plângere judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în baza prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, privind anularea ordonanței procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Homițchi G. din 28.12.2016, prin care s-a dispus a scoate de sub urmărire penală pe Agheev D. și Vasilevschi N., din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal sau oricărei alte infracțiuni prevăzute de legislația penală și a clasa procesul penal, și a obliga procurorul să înlăture încălcările drepturilor părților vătămate, prin atragerea la răspundere penală a persoanelor culpabile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 24 mai 2017, a fost admisă plângerea depusă de avocatul Caldîba V. în numele părților vătămate Indricean L. și Indricean C., fiind declarată nulă ordonanța emisă de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Homițchi G. din 28.12.2016, prin care au fost scoși de sub urmărire penală Agheev D. și Vasilevschi N., clasată cauza penală nr. 2013012197, cu reluarea urmăririi penale și obligarea procurorului de a lichida încălcările admise.

În motivarea soluției adoptate, instanța de judecată a constatat, că în cadrul procesului penal, organul de urmărire penală nu a întreprins suficiente măsuri în vederea stabilirii intenției învinuiților Agheev D., Vasilevschi N. și a altor persoane din anturajul acestora îndreptate spre însușirea prin înșelăciune și abuz de încredere a imobilului petiționarilor Indricean L. și Indricean C., prin inducerea

în eroare și întocmirea unor tranzacții fictive, deghizate în formă de contracte de împrumut cu ipotecă, urmărind scopul final transmiterea în posesie a imobilului în baza hotărârilor instanțelor de judecată.

Instanța de judecată a indicat drept relevantă verificarea unor cazuri similare cu implicarea grupului de persoane condus de Agheev D., Vasilevschi N., legate de luarea unor împrumuturi de la persoane fizice, urmate de preluarea unor creanțe de către alte persoane, cu scopul intrării în posesia ulterioară a imobilelor, unor persoane printre care se mai regăsesc Zambilovici I., Plăcintă M., Sibov A., Miron I. și alții, cu anexarea la materialele cauzei a hotărârilor adoptate de procurori pe marginea acestor cazuri analogice, precum și audierea persoanelor menționate asupra circumstanțelor cauzei.

Instanța de judecată a mai menționat, că organul de urmărire penală era obligat să desfășoare confruntări între petiționarii Indricean C. și Indricean L. cu învinuții Agheev D., Vasilevschi N. în vederea înlăturării contradicțiilor din declarațiile acestora, or din explicațiile apărătorului acestora, aceștia sunt dispuși să participe la aceste acțiuni de urmărire penală. Organul de urmărire penală nu a întreprins nici o măsură în vederea verificării surselor de obținere a mijloacelor financiare de către Agheev D., pentru acordarea împrumuturilor unui cerc larg de persoane, nu a fost verificată proveniența acestor mijloace financiare acordate de ultimul.

De asemenea, instanța de judecată a indicat că acțiunile persoanelor vizate nu au fost examinate și supuse aprecierii în sensul întrunirii unor elemente ale infracțiunilor legate de desfășurare ilegală a activității de antreprenor, evaziune fiscală, spălare de bani etc., or în rezultatul acordării unor împrumuturi deghizate în contracte de ipotecă, fără a deține careva drepturi de a desfășura asemenea activitate, fără a justifica originea și proveniența surselor financiare, cu intrarea în posesie asupra imobilelor persoanelor împrumutate, beneficiarii obțineau pe lângă imobilele propriu-zise și dobânzi substanțiale în bani, care nu erau de fapt reflectate în contractele încheiate, nici în dările de seamă fiscale, nefiind achitate impozite și contribuții în bugetul de stat, în acest fel fiind prejudiciate atât părțile vătămate, cât și statul.

Instanța de judecată a mai indicat, că din materialele cauzei penale se constată cu certitudine, că Vasilevschi N. nu a întreprins nici o acțiune pentru a întoarce părților vătămate banii în termen sau după expirarea lui, cel puțin măcar parțial, astfel în cazul dat persistă bănuială rezonabilă că Vasilevschi N. a comis acțiuni de înșelăciune și de abuz de încredere, dezinformând victimele cu privire la scopul obținerii banilor luați cu împrumut.

Instanța de judecată a constatat că procurorul nu și-a întemeiat ordonanța de clasare a procesului, invocând doar că Vasilevschi N. nu a avut intenția să sustragă banii lui Indricean Ludmila și Constantin prin înșelăciune și abuz de încredere, însă argumentele din ordonanța procurorului sunt contradictorii circumstanțelor de fapt și conținutului plângerii petiționarului, iar aceste

contradicții nu au fost înlăturate și nu pot fi înlăturate în ședința de judecată, dar numai în cadrul urmăririi penale.

3. Încheierea judecătorească menționată mai sus, a fost atacată cu recurs de către:

3.1 Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Homițchi G. solicitând repunerea recursului în termenul omis, casarea încheierii și respingerea plângerii depuse de avocatul Caldîba V. în numele petiționarilor.

În motivarea recursului a invocat:

- în prezenta cauză penală, Zambilovici I., Plăcintă M., Sibov A., Miron I. și alții nu figurează în calitate de părți vătămate sau martori, iar aceștia nu pot relata circumstanțe relevante cazului;

- în cadrul urmăririi penale nu a fost posibil de efectuat confruntări între Indricean C. și Indricean L. cu învinuitul Agheev D. din motivul neprezentării părților vătămate la organul de urmărire penală;

- argumentele invocate în plângere în corelație cu materialele cauzei indicate, permit de a formula o concluzie certă despre lipsa unor temeiuri de intervenire a procurorului ierarhic superior în sensul anulării ordonanței atacate și reluării urmăririi penale - situație determinantă pentru respingerea plângerii ca neîntemeiată;

- organul de urmărire penală și procurorul au respectat obligația stabilită la art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală, administrând suficiente probe, admisibile și pertinente, care au stat la baza ordonanței din 28.12.2016, inclusiv au fost înlăturate neajunsurile stabilite prin decizia Curții de Apel Chișinău;

- în plângere, nu se conțin referințe la fapte noi sau recent descoperite, care ar condiționa anularea actului contestat, cu reluarea urmăririi penale, la fel nu s-a relevat vreun viciu fundamental, în sensul art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, care ar afecta încheierea adoptată pe caz;

- consideră recursul depus în termen, în condițiile în care Procuratura mun. Chișinău a fost informată la 13.06.2016, despre hotărârea adoptată și redactată.

3.2 Avocatul Berezovschi Andrian în numele lui Agheev D., Vasilevschi N., prin care a solicitat casarea acesteia, cu adoptarea unei noi decizii, prin care să fie respinsă plângerea lui Caldîba V. în numele lui Indricean L. și Indricean C.

În motivarea recursului a invocat:

- la înaintarea plângerii în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, judecătorului de instrucție, de către petiționari nu a fost respectată ordinea stabilită de lege, or ordonanța procurorului nu a fost contestată potrivit art. 299¹ Cod de procedură penală, procurorului ierarhic superior;

- prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 20.10.2016, s-a indicat de a efectua confruntarea între părțile vătămate Indricean L., Indricean C. și Vasilevschi N., și Agheev D., fapt ce a fost efectuat de organul de urmărire penală, acțiuni la care ultimele nu s-au prezentat de trei ori consecutiv;

- în cadrul examinării plângerii, judecătorul de instrucție prin încheierea pronunțată s-a expus asupra fondului cauzei, cu indicarea verificării unor dosare

care nu au careva relevanță cu cauza dată, prin urmare acesta și-a depășit atribuțiile sale indicate în Codul de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2017, a fost respins ca depus peste termen recursul procurorului și nefondat recursul declarat de avocatul Berezovschi A., în numele lui Agheev D. și Vasilevschi N.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a reținut, că conform materialelor prezentate, recursul declarat de către procuror, a fost înaintat cu omiterea termenului prevăzut de lege.

Examinând sub aspectul temeiniciei recursul declarat de avocatul Berezovschi A. în numele lui Vasilevschi N. și Agheev D., instanța de recurs a reținut, că prima instanță corect a concluzionat că la examinarea plângerilor declarate de petiționari, organul de urmărire penală nu a luat în considerație prevederile art. 252 Cod de procedură penală, care prevede că „urmărirea penală are ca obiect colectarea probelor necesare cu privire la existența infracțiunii, la identificarea făptuitorului, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se transmită cauza penală în judecată în condițiile legii și pentru a se stabili răspunderea acestuia”.

În viziunea instanței de recurs, criticile formulate de recurenți au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de fond, cărora instanța le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă, soluție pe care instanța de recurs și-a însușit-o pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul, că verificând hotărârea atacată, nu se identifică existența unor motive care analizate să ducă la casare.

Instanța de recurs a indicat, că prima instanță corect a concluzionat că analizând starea de fapt stabilită la examinarea plângerii și raportând-o la normele de drept aplicabile cazului, precum și la jurisprudența CEDO, se determină că organul de urmărire penală și procurorii nu au întreprins întregul spectru de măsuri procesuale necesare examinării complete și multilaterale a cazului, efectuând o investigație incompletă, urmare a căreia au ajuns la concluzii neîntemeiate cu privire la scoaterea lui Vasilevschi N. și Agheev D. de sub urmărire penală.

5. Nefiind de acord cu hotărârile judecătorești adoptate, avocatul Berezovschi Andrian în numele lui Agheev D., Vasilevschi N., le contestă cu recurs în anulare, prin care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă plângerea avocatului Caldîba V. în numele părților vătămate Indricean L. și Indricean C., privind declararea nulității ordonanței procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Homițchi G. din 28.12.2016.

În motivarea recursului invocă că instanțele de judecată au încălcat prevederile art. 1 al Protocolului nr. 4 al CEDO, art. 2 alin. 1) al Protocolului nr. 7 al CEDO, art. 6, 7 CEDO.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, în redacția Legii nr. 66 din 05 aprilie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012, persoanele menționate la art. 401 alin. (1) Cod de procedură penală, precum și în numele persoanelor menționate în pct. 2)-4) al normei menționate, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Totodată, Colegiul penal relevă normele prevăzute de art. 453 alin. (1), art. 455 alin. (2) pct. 3)-5), art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței; data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului; data adoptării deciziei în recurs, și argumentele admiterii sau respingerii recursului. În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Așadar, prevederile legale menționate mai sus prescriu în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată o cauză penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Reieșind din conținutul recursului în anulare și materialele dosarului, se constată că avocatul Berezovschi Andrian în numele lui Agheev D., Vasilevschi N., contestă hotărârile judecătorești adoptate, asupra unei plângeri examinate în procedura art. 313 Cod de procedură penală, adică prin care nu a fost judecată o cauză penală în fond, respectiv nu au fost adoptate hotărâri de condamnare, achitare sau încetare a procesului penal, așa cum este stipulat în sensul prevederilor art. art. 452 și 455 alin. (2) pct. 3)-5) Cod de procedură penală.

Având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat de către avocatul Berezovschi Andrian în numele lui Agheev D., Vasilevschi N., întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut.

7. În conformitate cu art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (1)-(2) pct. 1) Cod procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Berezovschi Adrian în numele bănuțiilor Agheev Dmitri și Vasilevschi Nadejda, împotriva

deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2017, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 04 aprilie 2018.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie